

Illegale immigratie, mensensmokkel en mensenhandel

Resolutie van het Europees Parlement over de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad ten behoeve van de Europese Raad van Thessaloniki betreffende de ontwikkeling van een gemeenschappelijk beleid inzake illegale immigratie, mensensmokkel en mensenhandel, buitengrenzen en de terugkeer van illegaal verblijvende personen (COM(2003) 323 - 2003/2156(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien de mededeling van de Commissie (COM(2003) 323),
 - gezien het plan voor de bescherming van de buitengrenzen van de lidstaten van de Europese Unie, dat door de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken op 13 juni 2002 is aangenomen,
 - gezien de conclusies van de Europese Raad van 21 en 22 juni 2002 (Sevilla) over de geleidelijke invoering van een gecoördineerde en geïntegreerde bewaking van de buitengrenzen,
 - gezien de conclusies van de Europese Raad van 19 en 20 juni 2003 in Thessaloniki over de ontwikkeling van een gemeenschappelijk beleid inzake illegale immigratie, buitengrenzen, de terugkeer van illegale immigranten en de samenwerking met derde landen,
 - gezien de conclusies van de Europese Raad van 16 en 17 oktober 2003 in Brussel,
 - gelet op het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot instelling van een programma voor financiële en technische bijstand aan derde landen op het gebied van migratie en asiel (COM(2003) 355) en het standpunt van het Parlement van 4 december 2003¹ daarover,
 - gelet op het voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van verordening (EG) nr. 1683/95 betreffende de invoering van een uniform visummodel en het voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van verordening (EG) nr. 1030/2002 betreffende de invoering van een uniform model voor verblijfstitels voor onderdanen van derde landen (COM(2003) 558),
 - gelet op de artikelen 47, lid 2 en 163 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken (A5-0419/2003),
- A. overwegende dat de binnenlandse veiligheid als gevolg van de bestrijding van terrorisme, georganiseerde misdaad en mensen- en drugshandel een zeer belangrijk onderwerp in de EU is geworden,
- B. overwegende dat uit het resultaat van de werkzaamheden van de Europese Conventie duidelijk blijkt welke rol de Unie speelt bij de waarborging van de interne en externe

¹ P5_TA(2003)0543.

veiligheid, niet in de laatste plaats door middel van de stapsgewijze invoering van een geïntegreerd stelsel van bescherming aan de buitengrenzen, en dat de rol van het Europees Parlement in dit kader onmiskenbaar wordt uitgebreid,

- C. overwegende dat doelmatige bestrijding van mensenhandel, bijvoorbeeld door te eisen dat de profiteurs die grof geld verdienen met mensenhandel verantwoording afleggen, een eerste stap is in de strijd tegen illegale immigratie naar de EU,
- D. overwegende dat de illegale immigratie en de illegale arbeid een sociaal probleem vormen dat niet alleen de afzonderlijke lidstaten maar de EU als geheel betreft, en dat vooruitgang op het gebied van het asiel- en immigratiebeleid daarom op EU-niveau moet worden bereikt, teneinde de menselijke tragedies die zich dagelijks in de Europese Unie voordoen te voorkomen,
- E. overwegende dat een persoon die zijn land verlaat om naar de Europese Unie te emigreren een persoon is die, in zijn eigen ogen, serieuze, vaak vitale redenen heeft om dit te doen; dat ieder van ons in dezelfde economische, sociale, psychologische en emotionele omstandigheden hetzelfde zou doen,
- F. overwegende dat een beleid van legale immigratie, vooral in de landbouw-, de bosbouw-, de gastronomie- en de bouwsector, gepaard gaande met de systematische bestrijding van illegale arbeid in deze sectoren, de aanzuigende werking van de op illegale immigratie steunende economische sectoren kan verminderen,
- G. overwegende dat het van het grootste belang is dat de slachtoffers van mensenhandel niet worden beschouwd als misdadigers maar als slachtoffers van misdaad,
- H. overwegende dat coherente maatregelen van de EU op het gebied van illegale immigratie en grensbewaking noodzakelijk zijn in het kader van de voortgezette ontwikkeling van de zone van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid,
- I. overwegende dat verscherpte controles aan de buitengrenzen van de EU de activiteiten van mensensmokkelaars kunnen terugdringen en derhalve, naast andere maatregelen, preventief werken tegen deze mensensmokkel,
- J. overwegende dat een communautair repatriëringsbeleid, preventieve maatregelen bij de samenwerking met derde landen en een geïntegreerd plan voor maatregelen tegen mensensmokkelaars slechts doeltreffend kunnen zijn indien zij gepaard gaan met een actief beleid van legale immigratie en een coherent gemeenschappelijk asielbeleid,
- K. overwegende dat doelgerichte stabiliseringsprogramma's in de landen van herkomst en doorreis de economische, politieke of sociale omstandigheden, die door potentiële migranten als "push-factoren" worden ervaren, kunnen verbeteren,
- L. overwegende dat een betere voorlichting in de landen van herkomst en doorreis over de gevolgen van illegale immigratie in de EU alsmede over de mogelijkheden van legale immigratie een tegenwicht kunnen vormen voor de beloftes van mensensmokkelaars en op deze wijze illegale immigratie zou kunnen voorkomen,
- 1. onderschrijft de conclusies van de Europese Raden van Tampere, Brussel en Thessaloniki en het door de Commissie ingediende wetgevingspakket;

Beheer van de buitengrenzen van de EU

2. is van mening dat de dringende behoefte aan dezelfde hoge veiligheidsnormen aan alle buitengrenzen van de grotere EU zowel een verdeling van de verantwoordelijkheid bij de bewaking van bijzonder gevoelige grenssegmenten alsook een verhoging van de doeltreffendheid door gezamenlijk optreden of coördinatie vereist;
3. bekrachtigt het standpunt in zijn resolutie van 15 januari 2003¹ over geïntegreerd beheer van de buitengrenzen met betrekking tot de omzetting van een gemeenschappelijk programma voor opleiding en voortgezette opleiding ten behoeve van de gemeenschappelijke grensbeveiliging, o.m. door programma's voor voortgezette opleiding in het kader van ARGO en de oprichting van een Europees college voor leidinggevende ambtenaren;
4. bekrachtigt zijn wens betreffende de opbouw van een Europese, uit speciale eenheden bestaande grenswacht die uit de Gemeenschapsbegroting wordt betaald en zo nodig en op verzoek van de lidstaten voor riskante segmenten aan de buitengrenzen tijdelijk ter beschikking van de nationale autoriteiten wordt gesteld, zonder evenwel de bevoegdheden van de lidstaten over te nemen;
5. neemt kennis van het voorstel van de Commissie om een operationele communautaire structuur in het kader van de Commissie ter verbetering van de samenwerking bij het beheer van de buitengrenzen in het leven te roepen; wijst de oprichting van een eigen agentschap voor grenscontroles af;
6. merkt op dat de oprichting van een Europese grenswacht een nieuwe wettelijke grondslag zou vereisen;
7. verwacht dat de nieuwe lidstaten de hun in het kader van de Schengen-faciliteit ter beschikking gestelde EU-middelen zo inzetten, dat de Schengen-normen aan de nieuwe buitengrenzen van de EU zo spoedig mogelijk worden bereikt;
8. onderstreept de noodzaak om het Schengen-handboek te herzien en verzoekt de Commissie hiertoe zo spoedig mogelijk voorstellen in te dienen;
9. is ervan overtuigd dat de grenzen open moeten blijven voor personen die repressie proberen te ontvluchten en in de lidstaten van de Unie een asielaanvraag indienen; eist dat in het kader van het asielbeleid ten volle rekening wordt gehouden met het Verdrag van Genève inzake de status van vluchtelingen;

Operationele samenwerking en informatie-uitwisseling

10. spreekt zijn waardering uit voor de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement met het oog op de presentatie van een actieplan voor de verzameling en analyse van communautaire statistieken over migratie (COM(2003) 179); pleit voor snelle en volledige omzetting van het actieprogramma voor statistieken, opdat de Unie beter in staat is over illegale immigratie, en met name vrouwen- en kinderhandel, gegevens te verzamelen, uit te wisselen en te verwerken, rekening houdend met het standpunt van het Parlement ten aanzien van de mededeling;

¹ P5_TA(2003)0013.

11. verlangt dat de samenwerking tussen de lidstaten onderling en tussen de lidstaten en de Commissie door een gestandaardiseerd systeem van dataverstrekking en -analyse betreffende illegale en legale immigratie wordt verbeterd;
12. acht het noodzakelijk dat ook de samenwerking en de informatie-uitwisseling met de landen van herkomst en doorreis verbeterd en uitgebreid worden;
13. steunt de initiatieven van de Commissie op het gebied van het asiel- en immigratiebeleid, en verzoekt de Raad deze voorstellen aan te nemen en rekening te houden met de resoluties en standpunten van het Europees Parlement daarover;

Asiel-, immigratie- en terugkeerbeleid

14. herhaalt dat alleen de lidstaten het recht hebben kwantitatieve en kwalitatieve regelingen betreffende legale immigratie vast te stellen; is er evenwel van overtuigd dat een gemeenschappelijk beleid van sociale integratie onontbeerlijk is in het kader van een gemeenschappelijk beleid op sociaal, economisch en juridisch gebied;
15. onderstreept de noodzaak een gemeenschappelijk Europees asiel- en immigratiebeleid algemeen en samenhangend te blijven benaderen. Dit beleid moet omvatten:
 - legale methoden via welke burgers van derde landen de Unie binnen kunnen komen, rekening houdend met de opvangcapaciteit en meer samenwerking met de landen van herkomst,
 - een integratiebeleid van de EU waarin evenwicht bestaat tussen rechten en de dienovereenkomstige verplichtingen van legaal verblijvende burgers van derde landen en de ontvangende gemeenschappen, waardoor gelijke behandeling en niet-discriminatie worden gewaarborgd,
 - nadruk op optimale werkmethoden met betrekking tot immigratie- en integratiebeleid die in de lidstaten worden toegepast;
16. onderstreept dat de lidstaten onverwijld maatregelen moeten treffen om een doeltreffend beleid van legale immigratie te kunnen voeren;
17. steunt het besluit van de Raad om de lidstaten contingenten voor legale immigratie bekend te laten maken, die op EU-niveau voor een gemeenschappelijke onderhandelingspositie bij onderhandelingen over terugnameovereenkomsten kunnen worden gebruikt;
18. is van mening dat de hoogste voorrang moet worden gegeven aan een vrijwillig terugkeerbeleid, maar wijst erop dat in het kader van iedere beleidsontwikkeling ten volle het beginsel van niet-uitwijzing en het recht asiel te vragen dienen te worden geëerbiedigd;
19. acht het noodzakelijk bestaande terugnameovereenkomsten met landen van herkomst en doorreis voort te zetten en de huidige onderhandelingen over nieuwe akkoorden snel af te ronden;
20. is van mening dat bilaterale terugnameovereenkomsten van de lidstaten met landen van herkomst en doorreis zo mogelijk dienen te worden vervangen door communautaire akkoorden;

21. is van mening dat het ILO-netwerk, gezien zijn unieke kennis en contacten, een rol moet spelen bij de geslaagde repatriëring en herintegratie van illegale immigranten in hun landen van herkomst;
22. is van mening dat de terugnameovereenkomsten tussen de EU en derde landen voor beide zijden verplichtingen met zich meebrengen, die ook door beide zijden moeten worden nageleefd;
23. is van mening dat de repatriëring van illegale immigranten met inachtneming van de grondrechten en de hoogste veiligheidsnormen moet verlopen, zoals in de desbetreffende internationale overeenkomsten is neergelegd;
24. verzoekt de lidstaten erop toe te zien dat personen die legaal hun grondgebied hebben betreden niet in de illegaliteit terechtkomen als gevolg van slechte praktijken van hun eigen nationale autoriteiten;
25. onderstreept nogmaals dat overeenkomstig artikel 19 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en overeenkomstig het Europees Verdrag inzake de rechten van de mens collectieve uitzettingen verboden zijn en dat niemand mag worden verwijderd, uitgezet of uitgeleverd indien hij een serieus risico loopt in het land van bestemming de doodstraf te krijgen, te worden gefolterd of andere onmenselijke of vernederende straffen of behandelingen te ondergaan;

Invoering van fraudebestendige documenten

26. neemt kennis van de voorstellen van de Commissie voor de opnemings van biometrische identificatiekenmerken en biometrische gegevens in de visa en verblijfstitels van burgers van derde landen en als tweede fase in de paspoorten voor EU-burgers; dit dient echter zodanig te gebeuren dat zo veel mogelijk rekening wordt gehouden met eisen ten aanzien van de bescherming van gegevens;
27. verzoekt de Commissie in dit verband zo spoedig mogelijk informatie over de langetermijndoelstellingen, de juridische en technische voorwaarden alsmede de financiële gevolgen van de ontwikkeling van het visuminformatiesysteem (VIS) ter beschikking te stellen;
28. verzoekt de Raad in deze context te zorgen voor de nodige controle op het verzamelen van informatie over burgers, en de ontwikkeling en aanpassing van structuren die deze controle mogelijk maken te bevorderen, met het oog op de verwerking van het gestaag toenemende aantal gegevens;

Voorlichting door landen van herkomst en doorreis

29. acht het noodzakelijk in de landen van herkomst en doorreis door meer informatie in de vorm van voorlichtingscampagnes, met name via de audiovisuele media, over de gevolgen van illegale immigratie, en weigering van een verblijfsvergunning of asielaanvraag de ter plaatse heersende denkbepelden betreffende illegale immigratie te bestrijden;
30. verzoekt elke maatregel te steunen die meer voorlichting in de landen van herkomst en doorreis over de gevolgen van illegale immigratie en de activiteiten van mensensmokkelaars ten doel heeft, met name maatregelen die via de televisie een groot

publiek kunnen bereiken;

31. acht het zinvol met het oog hierop ook de informatie over mogelijkheden en perspectieven van legale immigratie als reëel alternatief voor illegale immigratie te verbeteren;
32. is in dit verband verheugd over het voorstel van de Commissie inzake een programma voor financiële en technische hulp aan derde landen in de sectoren migratie en asiel, met name inzake de uitvoering van voorlichtingscampagnes over de gevolgen van illegale immigratie en zwartwerken in de Europese Unie, het bepalen van een doelmatig preventief beleid tegen illegale migratie door de derde landen, dat met name de bestrijding van mensenhandel en het binnensmokkelen van migranten omvat, alsmede de verspreiding van gegevens over de mogelijkheden om in de Europese Unie op legale wijze te werken en de met het oog hierop te volgen procedures; spreekt de hoop uit dat de verordening tijdens de eerste lezing kan worden aangenomen;

Financiële aspecten

33. steunt het voorstel van de Commissie voor de periode 2004-2006 meer middelen voor de ontwikkeling van het VIS, voor een geïntegreerd terugkeerprogramma en voor de invoering van een communautair solidariteitsinstrument in het kader van de Commissie voor het beheer van de buitengrenzen beschikbaar te stellen; in dit verband stemt het Europees Parlement er principieel mee in het genoemde bedrag ieder jaar ter beschikking te stellen, op voorwaarde echter dat het ieder jaar nauwkeurig wordt geïnformeerd en volledig bij de procedure wordt betrokken; dit houdt met name in dat het Europees Parlement een relevant, doorzichtig overzicht ontvangt;
34. verwelkomt het feit dat het toenemend belang van het politieke doel om een zone van vrijheid, veiligheid en recht in het leven te roepen, ook in de begroting van de Europese Unie tot uiting zal komen; wijst erop dat deze maatregel reeds lang geleden had moeten worden genomen; acht aanvullende maatregelen de komende jaren, met name in het kader van de vaststelling van de nieuwe financiële vooruitzichten voor 2007, absoluut noodzakelijk;

o

o o

35. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie alsmede aan de parlementen van de lidstaten.